

Відтворення трудових ресурсів виступає як процес постійного і безперервного поновлення кількісних і якісних характеристик економічно активного населення. Ефективне регулювання процесів відтворення трудових ресурсів забезпечить досягнення стабільного економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Лаврентьев В. А. Интеллектуальный потенциал предприятия: понятия, структура і напрямки його розвитку / В. А. Лаврентьев, А. В. Шаріна / Креативна економіка. - 2009. - № 2 (26). - с. 83-89.
2. Огорокова Л. Г. Ресурсний потенціал підприємств / Л. Г. Огорокова. - СПб .: СПбГТУ, 2010. - 293 с.
3. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник. - М .: Іспит, 2012. - 314 с.
4. Економіка і статистика фірм: Підручник / В. Е. Адамов, С. Д. Ільєнкова; Під ред. С. Д. Ільєнковой. - 2-е вид. - М .: Фінанси і статистика, 2010. - 288 с.

УДК 631

*Павлова Л.О.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Мехеда Н.Г.,
к.е.н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ОЦІНЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ

Розвиток сучасної організації – це процес систематичних динамічних перетворень, трансформацій її підсистем в межах встановлених підприємством стратегічних цілей. В умовах загострення конкурентної боротьби, здатність організацій забезпечувати адекватність внутрішньої структури вимогам динамічного і мінливого зовнішнього середовища визначає успіх діяльності підприємства.

Необхідність дослідження проблеми взаємодії підприємства і зовнішнього середовища обумовлена формуванням нової концепції управління підприємством як відкритої системи, внутрішня стабільність якої залежить від умов зовнішнього середовища.

В сучасній науковій літературі [1] зовнішнє середовище розглядають як складну багаторівневу структуру елементів, які знаходяться за межами підприємства та різним чином впливають на його діяльність. Прийнято виокремлювати два рівні зовнішнього оточення:

1. Загальне оточення (макросередовище), яке включає до свого складу глобальні чинники, що віддзеркалюють соціально-економічні відносини у суспільстві.

2. Оперативне середовище (мікросередовище), яке охоплює чинники, які здійснюють безпосередній вплив на конкретне підприємство. Традиційно прийнято розглядати такі групи чинників, як покупці, постачальники, конкуренти, наймані працівники, власники капіталу, контактні аудиторії, державні установи [2].

Для структурування зовнішнього середовища доцільно використати методика Т.Е.М.Р.Л.Е.С. (Technology, Economics, Market, Politics, Legislation, Ecology, Society) [5]. Основні фактори зовнішнього середовища та їх групування за даною методикою наведено в табл 1.

Таблиця 1.

Основні фактори зовнішнього середовища за методикою Т.Е.М.Р.Л.Е.С.

Група	Основні фактори групи	Напрямок аналізу факторів
Технології	<ul style="list-style-type: none"> –нові технології; –нові стандарти; –нові види продукції. 	<ul style="list-style-type: none"> – здатність підприємства застосовувати нові технології; – аналіз новітніх розробок в сфері функціонування підприємства; – вплив зміни вартості

		матеріально – технічних ресурсів на діяльність підприємства.
Економіка	– темпи росту економіки країни і галузі; – динаміка розвитку ринку; – вартість кредитів; – рівень інфляції і безробіття; – механізми формування заробітної плати та ціноутворення; – рівень доходів населення та їх структура та ін.	– вплив кон'юнктури ринку на господарську діяльність підприємства; – внутрішньогалузева конкуренція; – доступність фінансових і ринків для підприємства; – коливання валютних курсів (при купівлі імпортованих ресурсів та експорті продукції).
Політика	– політична ситуація в країні; – протекціонізм в галузі; – стабільність; – адміністративні бар'єри	– вплив нових урядових програм; – аналіз зовнішньої політики; – оцінка наслідків політичних змін для підприємства

Законодавство	– законодавчі та інші нормативні акти з питань трудових відносин, оподаткування, захисту економічної конкуренції, стандартів та ін.	– потенційні зміни в законодавстві, які можуть вплинути на діяльність підприємства; –сприятливість законодавства в конкурентній боротьбі та ін.
Оточуюче середовище	– законодавство в сфері екології; – зв'язок технологій з екологічною безпекою та ін.	–аналіз екологічних проблем, які пов'язані із діяльністю підприємства; –використання підприємством ґрунтозахисних технологій; –вплив технічних засобів, та використаних хімічних речовин на оточуюче середовище;

Продовження табл. 1

Суспільство (соціальні та демографічні фактори)	–рівень освіти та культури; –чисельність та динаміка населення, статеві вікова структура населення стан народжуваності.	– аналіз моральних цінностей суспільства; – вплив динаміки чисельності населення на діяльність підприємства.
---	--	---

За даною методикою чинники об'єднано в шість груп: технології, економіка, політика, законодавство, оточуюче середовище та суспільство. Її перевагою є те, що вона в структурованій формі охоплює значний обсяг

чинників зовнішнього середовища і в ній наведено напрями аналізу чинників для кожної групи [3].

В сучасних економічних умовах, яким властиві швидкі зміни, не викликає сумніву актуальність подальшого дослідження впливу зовнішнього середовища на діяльність організації. Визначення найвпливовіших факторів зовнішнього середовища підприємства дозволяє отримати всю можливу та необхідну інформацію про нього.

Список використаних джерел:

1. Гетьман О.О. Економіка підприємства : навч. посібник / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – Київ: Центр навч. л-ри, 2006. – 488 с.
2. Тараненко О.О. Вплив зовнішнього середовища господарювання на економічну стійкість підприємства / О.О.Тараненко // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. – 2010. – № 2. – Т. 1. – С. 118-121.
3. Stensaker I.G. A Change in Plans: A Sensemaking Perspective on Strategy Implementation. Dissertation Department of Strategy and Management. Norwegian School of Economics and Business Administration / I.G. Stensaker. – 2002. – P. 213-217.
4. Основы теории управления: учеб. пособие / под ред. В.Н. Парахиной, Л.И. Ушвицкого. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 560 с.
5. Гершун А.М. Анализ внешней среды бизнеса [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.iteam.ru/publications/marketing/section_23/article_3634.

УДК 336

*Пилипенко О.М.,
Черкаський національний університет
Імені Богдана Хмельницького*

МЕТОДИ ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка — це результат визначення та аналізу якісних і кількісних характеристик об'єкта, що ним управляють (керують), а також самого процесу управління ним. Оцінка дає можливість установити, як працює підприємство, чи досягаються поставлені цілі, як зміни й удосконалення в процесі управління впливають на повноту використання потенціалу підприємства, його ефективність[2].